

PASTORAL FÖR DOP

TEOLOGISK REFLEKTION

Dopet är den nåd och befrielse som Gud, genom Jesus Kristus, kallar oss att mötas och leva i, tillsammans med honom och med varandra. Det finns En väg till dopet, men efter dophandlingen fortsätter vägen i dopet. Dopet är en gåva som erbjuds var och en som önskar ta emot det. Dopet är ett sakrament och sker på uppdrag och befallning av Jesus Kristus. Genom dopet blir vi, tillsammans med andra döpta, en del av Kristi kyrka, både här i tiden och i evigheten.

Fjälkinge pastorat är en del av både den Svenska kyrkan och den världsvida kristna kyrkan. Dopet är den grund på vilken församlingens arbete ytterst vilar, men också det liv som församlingen vill leva i och tolka tillvarons sammanhang med. Dopet är hela församlingens ansvar och uppgift, även om det är prästens specifika roll att genomföra dophandlingen.

Fjälkinge pastorat vill förvalta dopet och möta människor utifrån Jesus inbjudan till sina lärjungar: "Följ med och se".

Uppmaningen att "Följ med och se" är en rörelse både inåt och utåt. Det är en inbjudan inåt att som medvandrare genom dopet lära känna Jesus Kristus. Men det är också en vision, att som församling med dopet som grund, gemensamt möta livet för att kunna lära och växa både i relation till varandra, men också i relation till Gud. Dopet bottnar i den nåd som Gud genom Jesus Kristus visar på. Med den som grund kallas vi sedan som medarbetare i Guds rike för att skapa i den värld och det sammanhang som vi lever i.

FÖRSAMLINGENS VISION

Den yttersta visionen är att alla människor som lever, bor och verkar i pastoratets församlingar genom dopet ges möjlighet att få ta emot och uppleva den nåd och befrielse som Gud, genom Jesus Kristus, kallar oss till.

Församlingens vision är att:

- få vara de händer som tar emot var och en som söker efter att leva sitt liv i gemenskap med Gud.
- få vara de fötter som både bär ut kunskap om Jesus Kristus och som vandrar med för att dela livet och de viktiga frågorna.
- få vara de ögon som har tålamod att se dem som andra inte kan eller orkar se.
- genom att leva i Jesus inbjudan "Följ med och se" är visionen att allt fler människor ska bli berörda av livet i dopet.

Mål

- Att föräldrar som är medlemmar eller antecknade i församlingen skall få en inbjudan till dop av deras barn innan barnet blivit 4 månader gammal. Med inbjudan skickas församlingens folder om dop.
- Att de som är antecknade det år de fyller 17 år ska få information och inbjudan till dop.
- Att år 2023 ska andelen döpta barn i åldrarna 1 – 3 år med tillhörande eller antecknade föräldrar uppgå till 80%. (75% 2018)
- Att församlingen varje år bjuder in vuxna, som ännu inte blivit döpta, till undervisning och erbjudande om dop.

INBJUDAN TILL DOP

Till nyfödda

Församlingen sänder skriftlig inbjudan till dop av det nyfödda barnet senast 4 månader efter födseln om barnet inte har blivit döpt eller är inbokad för dop. Inbjudan sänds till barnets målsman. Ansvarig är assistent på församlingsexpeditionen.

Till 14-åringar

Alla kyrkotillhöriga och antecknade ungdomar får inbjudan till konfirmationsåret. Informationen sänds skriftligen både till målsman och 14-åringen. Information om konfirmation kan lämnas både skriftligen och genom besök på skolorna. Den som inte är döpt erbjuds att delta i konfirmationsåret och målet är att konfirmationstiden ska leda fram till dop och därefter konfirmation.

Assistent på församlingsexpeditionen ansvarar för att ta fram aktuella uppgifter och adresser. Ansvarig för församlingens information och inbjudan till konfirmation är den komminister som leder konfirmationsundervisningen.

Inbjudan och information om konfirmationsverksamheten skickas ut enligt följande plan:

- i slutet av april skickas konfirmandinbjudan till både ungdomar och deras vårdnadshavare.
- Ny inbjudan skickas ut igen i augusti månad till dem som inte anmält sig.

Till blivande 18-åringar

Ungdomar som är antecknade i församlingen men inte döpta får inför sin 18-års dag en skriftlig inbjudan till dop. En personlig inbjudan undertecknas av kyrkoherden. Assistenten ansvarar för att i god tid ta fram uppgifter om kommande personer som fyller 18 år och lämna uppgifterna till kyrkoherden.

Till vuxna

Information om dopet finns på församlingens hemsida. Regelbundet lämnas information om dopet i församlingsbladet. Skriftlig information att ta med sig hem finns också tillgänglig i kyrkorna. Vid visat intresse för dop kontaktas dopkandidaten av präst för samtal om kristen tro och vuxendop. Ansvarig för information på hemsida och församlingsblad är kyrkoherden. Vaktmästaren ansvarar för att skriftlig information finns i kyrkan.

FÖRBEREDELSE AV DOP

När intresse för dop eller tid för dop bokats in via församlingsexpeditionen kontaktas dopkandidaten eller dennes målsman av präst för att boka in tid för samtal och förberedelse av dop. Dopprästen ska snarast efter att tid för dop anmälts boka tid för samtal. Även om dopet ligger längre fram i tid är det viktigt att kontakten sker tidigt. Tid och plats för samtal sker i överenskommelse med dopkandidaten eller dennas målsman.

Dop av barn

Vid dopsamtalet informeras om hur dopet och dogudstjänsten är uppbyggd.

Viktigt är att lyssna på de önskemål och förväntningar som finns. Vid samtalet är det viktigt att ta vara på och utgå från de frågor som finns, de erfarenheter och upplevelser som kommer fram, och genom dem berätta om dopets mening och innebörd. En strävan finns att uppmuntra dopkandidaten, föräldrar, syskon och andra att på olika sätt vara delaktiga i dopet och dogudstjänsten.

Dop av unga och vuxna

Dopet ska föregås av samtal. Antal samtalstillfällen bestäms vid första träffen i samråd mellan dopkandidaten och dopprästen. Lämpligt är att antalet samtalstillfällen ligger runt 6 stycken, men att det kan vara både fler och färre beroende på situationen. Dopprästen beslutar själv hur många samtalstillfälle som ska hållas. Dop bör kunna erbjudas så snart som möjligt efter det att

dopkandidaten visat sitt intresse för att döpas. Tid för doptillfälle bestäms vid de förberedande dopsamtalen.

Vid samtalen med dopkandidaten sker undervisning i Svenska kyrkans tro, bekännelse och lära. Vad som konkret ska innefattas i undervisningen avgörs av dopprästen utifrån det särskilda tillfället efter samtal med dopkandidaten. Hur undervisningen utformas pedagogiskt avgörs av dopprästen efter samråd med dopkandidaten. Dopet bör föregås av samtal som innefattar undervisande moment om vad dopet innebär och ska omslutas av själavård.

Vid förberedelse av dopet är målsättningen att dopkandidaten själv får ta aktiv del i planering och utformning. Dopkandidaten ska ges möjlighet att utifrån sin egen förmåga och önskan vara aktiv i dopgudstjänsten. Möjlighet skall också ges för familj och vänner att vara delaktig vid dopgudstjänsten. Stor hänsyn ska göras till dopkandidatens önskemål vad gäller tid, plats och tillfälle för dopgudstjänsten. Om flera personer önskar dop vid ungefär samma tillfälle kan undervisning erbjudas gemensamt och dop ske vid ett och samma tillfälle.

I samband med dopgudstjänsten ska församlingen överlämna 1 helbibel och Den svenska psalmboken. Dopljus ska delas ut i dopgudstjänsten. Det är lämpligt att dopprästen ett år efter dopet tar kontakt med dopkandidaten genom att ringa, skicka ett kort eller skicka e-post.

I samband med samtalen före dopet bör dopprästen informera och bjuda in dopkandidaten till lämplig församlingsverksamhet för att initiera gemenskapen med församlingen.

DOPGUDSTJÄNSTEN

Dop kan ske i församlingens huvudgudstjänst eller genom särskild anordnad dopgudstjänst enligt Kyrkohandboken.

Viktigt att informera dopfamiljer när de beställer tid för dop att det finns möjlighet att döpa barnet under söndagens huvudgudstjänst. Informationen lämnas i första hand när anmälan görs på pastorsexpeditionen.

Doptider

Fasta doptider erbjuds på lördagar kl. 14.00. När denna doptid är fullbokad erbjuds nästa doptid kl. 12.00. På sön- eller andra helgdagar då gudstjänst firas i någon av kyrkorna erbjuds tid för fristående dop kl. 11.30 i den aktuella kyrkan. Dop kan också ske på annan dag och tid efter önskemål. Dop av maximalt två barn erbjuds vid varje doptillfälle. Viktigt är att assistenten vid bokning av dop meddelar vårdnadshavaren att två barn kan döpas vid varje doptillfälle.

Plats för dop

Dop bör i första hand ske i församlingens kyrkor. Om det finns önskemål om dop på annan plats kan detta ske om det finns särskilt skäl och om det är pastoralt lämpligt, samt praktiskt genomförbart. Att ha dop på annan plats än i kyrkan kan försvåra logistiken om församlingen har flera gudstjänster samma dag. Det kan också skapa svårigheter att hitta ersättare för prästen om denne blir akut sjuk. Församlingen kan också se att det kan finnas en betydelse för den döpte att kunna återvända till platsen för sitt dop längre fram i livet. Kyrkan är ofta en sådan beständig plats till skillnad från en privat bostad. Att dopet i första hand bör ske i kyrkan har även sin grund i att dopet inte är en privat angelägenhet. Genom dopet tas vi upp i församlingens och den världsvida kyrkans gemenskap och därför bör dopet ske i ett sammanhang som församlingens medlemmar har möjlighet att ta del av.

Utformning av dopgudstjänst

Vid utformningen och genomförandet av dopgudstjänsten är det viktigt att i så stor utsträckning som möjligt skapa utrymme för delaktighet för dem som deltar vid dopet. Hur detta utformas ansvarar dopprästen. Viktigt är att anpassa utformningen efter dopfamiljens önskemål och situationen i sin helhet som föreligger vid dopet.

Delaktighet kan skapas genom att t.ex. gå in i procession, genom textläsning, formulerande och bedjande av böner, ljusständning, hålla upp vatten i dopfunten, låta barn ringa i kyrkklockorna och genom att fråga församlingen efter dophandlingen om de vill vara med och stödja det döpta barnet i dess framtida liv. Möjlighet bör lämnas för dopfamiljen att läsa upp lämpliga dikter

eller hälsningar till barnet, samt att spela instrument eller sjunga någon för tillfället lämplig sång.

Dopgåvor

Vid dopet ger församlingen dopljus med hållare i keramik och en genomskinlig stjärna med den döptes namn. Assistenten på pastorsexpeditionen ansvarar för inköp av dopstjärnor och att en sådan via kyrkvaktmästarens försorg transporteras till den kyrka där dopet ska äga rum. Assistenten ansvarar för att barnets namn skrivs på dopstjärnan. Vid doptillfället ansvarar tjänstgörande kyrkvaktmästare att dopljus och, dopstjärna finns placerade vid dopfunten.

Under januari – februari månad efter att dopet utförts bjuds barnet in till en särskild gudstjänst (stjärngudstjänst) och får hämta sin dopstjärna.

Varje år därefter upp till 4:e året bjuds det döpta barnet in till Stjärngudstjänst och får hämta dopgåva enligt nedan:

2:a året får barnet en bok.

3:e året får barnet en ängel.

4:e året får barnet Bibel för små och stora.

Assistenten ansvarar för att inbjudan skickas till berörda barn.

Församlingspedagogen ansvarar för att gåvor till dopbarnen blir inköpt och att rätt barn får rätt gåva. Församlingspedagogen fungerar som samordnare.

DOPUPPFÖLJNING

Barn

Församlingen ger barnen en stjärna vid dopgudstjänsten. Dopstjärnan hängs under dopet eller efter dopet i kyrkans dopträd. Vid 1 tillfällen om året bjuds dopbarn med familj till familjegudstjänst där man får hämta barnets dopstjärna. Inbjudan till gudstjänsten där dopfamiljen får hämta barnets dopstjärna skickas ut från pastorsexpeditionen. Den präst som ansvarar för gudstjänsten ansvarar för att utskicken sker i god tid till respektive familj.

När det gäller övrig dopuppföljning hänvisas till måldokument för barn- och ungdomsverksamhet samt konfirmandverksamhet.

Vuxna

Dopkandidaten ska i samband med dopet erbjudas uppföljning av sitt dop. Detta kan ske genom fortsatta samtal med prästen, genom inbjudan till katekumenat, studier i bibel- och trosgrupper, samt inbjudan till församlingens gudstjänstliv.

UPPFÖLJNING OCH UTVÄRDERING

Utvärdering och uppföljning av doppastoralen, dess mål och innehåll, samt dopinbjudan görs varje år under mars månad. Ansvarig för utvärdering är kyrkoherden.

Kyrkorådet har vid sitt sammanträde den 7 april 2020 tagit del av Pastoral för dop och tillstyrkt ett fastställande.

Doppastoralen fastställs:

Fjälkinge 2000-04-08

Peter Stenberg
Kyrkoherde